

etiam festū septimorū vel sabbatū mēsiū. qz hic mēsis septimus fere totus erat solē nis. Ea die ppter oblatiōes neomenie of ferebat in olocastū vitulus vnus. aries vnus. agni anniculi septē. et bircos p pec cato. cū libamētis suis. **¶** Decima die ei dem mēsis erat festū propitiatiōis. quia ea die redijt moyses de mōte referēs dñm esse placatū sup offensa vituli constatilis. Ea die ieiunabāt hoīes et iumēta et pue ri septēnes a vespa in vesperā p memoria mortuorū et dicebat dies afflictōis. **¶** Dice bat etiā dies expiatiōis qz eo die sangui ne vitulo rufe expiabātur tabernaculum et altare et fiebat ex ea cinis ad expiatiōes immūdorū et ipse expiabātur a pctis ipi anni p emissionē hirci apopompei. Erat aut oblatio diei illius aries vnus. agni an niculi septē et bircus p pctō cum libamētis suis. **¶** Quintadecima die mēsis eius dē erat scenophegia quod sonat fictio ta bernaculi. In q̄ septem dies habitabāt sub ymbra culis in memoriā quadragin ta annorū q̄bus in deserto fuerāt. **¶** Unde effestū tabernaculorū dici solet et pte labatur septē diebus quorum primus et vlti mus erāt solēnes. Octauus etiā erat solē nis. qz tūc cōueniebāt ad faciēdam colle ctiam fore in vsus pauperum vel in alios v̄ cōmunes. **¶** Unde scenophegia quōqz le giffestum octo dierū. Dicit Joseph⁹ q̄ i bis octo diebus ferebant in manibus ram os miri et salicis et summitates palma rum et virgulas mali psici. et fiebat de cū ctis frugibus terre oblatio domio in gra tiarum actiōe. et oblatiōes erāt determinā te p octo dies. **¶** Oblatiōes aut septē solēni tatum fiebāt de publico nec ppter hoc ces sabat indefinēs sacrificium neqz spōtanee et necessarie. **¶** Nota qz ille tres solēnitates que septē diebus pte labant p̄cipue dice bātur et sabbatū quod interueniebat dice bat sabbatum sabbatorū. quasi sabbatus festorum. alie festiuitates sunt adiecte. et hoc ppter varios euentus. vt est festum cen teniorum et furim. i. festum bester.

¶ De vestibus sacerdotalibus.

Octo erat gene ra vestium sacerdotaliū. s. po deris q̄ erat linea corpori astricta vsqz ad pedes descēdēs quā vulgo camisi am vocāt. Abanē. i. cingulū sacerdotales rotundū polimira arte ex cocco purpura z

iacinto cōtextū. **¶** Milleū ex bisso rotūndum q̄si spera media caput tegēs sacerdotis z i occipite vitra districtū qd̄ thiarā dicim⁹ et galerū. **¶** Sachil. i. tunica talaris tota iaci tina hñs ad pedes septuaginta duo tintin nabula totidem intermixta ac dependētia mala punica. **¶** Ephod quod latine dicitur su perindumētū. s. palliū suphumeralē ex q̄t tuor coloribus z auro p̄textum hñs i vtro qz hūero duos lapides smaragdinos au ro inclusos in q̄bus sculpa erāt noīa p̄ri archaz. **¶** Logion qd̄ latine dicitur rationale pānus duplex auro z q̄tuor p̄textus colo ribus hñs ma gnitudinē palme p q̄drum cui interi erāt duodeci lapides p̄ciosi hic pānus suphumerali p̄tra peccō pontificis annectebat. **¶** Petalū. s. aurea lamina i frō te pōtītis q̄ nomē dei tetragramaton habe bat scriptū hebraicis l̄ris. **¶** Badin. i. femia lia siue brace linee vsqz ad genua p̄tingen tes sacerdotis q̄bus verēda velabāt. **¶** Ro ta. i. q̄ q̄tuor erāt vestes tā mioribus sacer dotibus q̄ chananei dicebātur. q̄ arabar cho. i. principi sacerdotum cōes. **¶** Nā p̄ri mo sacerdos induebat mathasim qd̄ stric torium sonat qd̄ grece dicitur brace. latine fe minalia. **¶** Scdo bissina. sindone duplici vestiebat quod nos lineā siue camisiam si ue subuculā vocamus. **¶** Tertio succinge bat baltheo lato q̄si digitis q̄tuor sic reti culato vt pellis vipea videretur. **¶** Quarto simplicē thiarā gestabat in capite a cidari pōtītis plurimuz differentē. **¶** P̄ter hec pōtīfex q̄tuor vestibus p̄p̄is induebat. quaz prima erat tunica iacintina. p̄ode ris vel ypoderis. i. talaris. **¶** Secūda erat ephod suphumeralē. **¶** Tertium erat orna mētuz quod hebreus. eslyn. greco logion. latinus rationale dicit. **¶** Ultimū erat capi tis ornamētuz quod thiarā vel mitra vel insula p̄t dici. speciali⁹ vero cidaris. **¶** Su per frōtē vero pēdebat lamina aurea q̄ pe talū dicunt ad modum lune dimidie in q̄ scriptū erat nomē dei tetragramaton q̄tuor his l̄ris. **¶** De ioth he **¶** Tau q̄ sonāt p̄inci piū vite passiōis iste q̄si passionem huius que p̄figurat iste sacerdos recuperabit vi ta in Adam perdita.

¶ De interpretibus

Scripturas ve teris testamēti fm̄ Ili. sub pto lo. **¶** Philadelpho septuaginta tres p̄mi

Denominibus dei

translulerunt de hebreo in grecum. postea ad la simachus et theodocion. postea fuit vulgata editio cuius autor ignoratur. et ob hoc sic quinta editio nuncupatur quasi sine autore. sexta vero et septima editionem. Origenes miro labore repperit et cum ceteris coparavit. Presbiter quoque hiero. triu linguarum peritus in latinum eloquium eandem scripturas conuertit. cuius interpretatio merito ceteris antefertur. Nota autem quod ante incarnationem domini annis. cccc. rpb. ptolomei pbiladelphi septuaginta interpretes floruerunt. Post ascensionem domini centum et viginti quatuor annis ad la primus interpres ex hebreo in grecum floruit. Adriano regnante. Deinde post annos quinquaginta tres comodo regnante Theodocion. Deinde post annos xxx. sub seuro Symachus. Deinde post annos viii. quinta editio inuenta est hierosolymis. quae vulgata dicitur. quae eius autor ignoratur. Deinde post annos decem et octo sub alexandro. Origenes correxit. lxx. cum asterico et obelo. postea transtulit sine his. Hi omnes de hebreo in grecum transtulerunt in ecclesia primitiua multi fuerunt vtriusque linguae scioli qui de greco in latinum transtulerunt sermonem. Hieronimus vero ultimo de hebreo in latinum transtulit.

De diuinationibus.

Diuinationis quinque sunt species. scilicet. **D**ante a matro que in ea pualuit. cuius quatuor sunt species. scilicet. **N**igromacia que est diuinatione facta. in cadaveribus mortuorum. a nicron quod est mortuum et macia quod est diuinatione **B**omacia que est diuinatione in terra facta. a ge quod est terra et in circulo. **Y**dromacia ab ydor quod est aqua. et in aqua pluuiali **A**eromacia diuinatione facta in aere. et in coroplastinis circulis quasi aerimacia. **P**iomacia diuinatione facta in igne. a pir. id est ignis. **D**aleficiu est pericia per quam mulieres faciunt ligaturas aliquas in dante alicuius vel comodum et in crista galili et rana et imagine cere. **S**ortilegiu est diuinatione facta per sortes vel huiusmodi fuit in veteri testamento. forte etiam vsi sunt apostoli ante aduentum spiritus sancti. **A**uguriu est ars diuinandi per garrum auium. **A**uspiciu hoc per aspectum auium **P**restigiu est per quod diabolicis illusionibus oculi hominum perstringuntur ne possint cernere quod verum est et faciunt incantatores **S**unt et alii modi diuinandi quos diabolus adinuenire non cessat

Nariolus diuinat circa aras idolorum nefarias preces emittens et funesta sacrificia offerens. hi dicunt etiam inspicere fibras circa aras per cognoscendis futuris. **E**dictores diuinat ex somniis. **D**alefici imolant pueros demoniis vel saltim lustrant. **P**hitones sunt veteri loquax quos loquax spiritus malignus. **P**hitonissa. id est veteri loquax. **D**iuin idicunt aruspices. id est astrologi inspectores **A**ruspices nuncupantur quasi horarum inspectores. dies et horas in agendis custodiunt. **H**i etiam extra. id est intestina pecudum inspicunt et ex eis futura predicunt. **U**n dicunt extipices. **A**strologi in astris auguriant. **G**enitaliatici alias genitalici dicuntur propter considerationem natalium dierum. **N**umagus hominum per duodecim signa celi describit. et per siderum cursum nascendum mores actus et euentus predicere conatur. **H**i vulgo dicuntur mathematici. quorum supersticio dicitur constellationis. **I**n interpretes etiam stellarum magi vocantur. et hi soli dicuntur mathematici. **H**oroscopi dicuntur quod horas natiuitatis hominum speculant diuerso et distanti fato **S**ortilegi dicuntur quod sub nomine fidei religionis quasi per quosdam sortium diuinationis sciam presentem aut per inspectionem quorum cursum scripturarum vel psalterii vel aliarum rerum futura predicunt vel occulta. **S**aliatores dicitur sunt quod dum eis membrorum aliquid per salierit sibi exinde prosperum vel aduersum aliquid significari dicunt. **H**is omnibus diabolus admiscet **E**st autem diuinatione supersticiosa inuestigatio futurorum.

De nominibus dei apud hebreos

Decem nomina **D**ebus deus nominatur apud hebreos **P**rimum est el quod alii deum alii ethimologia eius ponentes schiros. id est forte interpretati sunt. **S**ecundum est **E**loy **T**ertium eloe quod vtriusque in latinum deus dicitur. grece theophobos dicitur. id est timor. inde tractum est deus quod est timor colentibus eum. **Q**uartum nomen dicitur sabaorb quod est latinum exercituum siue virtutum. **Q**uintum est elyon quod interpretatur excelsum **S**extum est eleye. id est quod est deus. **D**eus enim solus quod eternus est. quod exordium non habet. vere essentiae nomen tenet. **I**n copatione enim eius quod vere est quod incommutabilis est. quae mutabilia sunt **S**eptimum est adonay. quod generaliter interpretatur dominus. eo quod domine cuncte creature. **O**ctauum est **J**a quod in deo tantum ponitur. quod etiam in alia in nouissima sillaba sonat. **N**onum tetragramaton. id est quatuor litterarum quod proprie apud hebreos in deo ponitur